

Radionica AKM 18, Rovinj, četvrtak 27.11.2014.

Edukacija u AKM zajednici – lokalno i/ili globalno

Voditelji radionice:

Jelena Hotko, prof., muzejska pedagoginja
Hrvatski povijesni muzej, Edukacijski odjel, Zagreb
j.hotko@hismus.hr

Ana Filep, prof., kustosica
Hrvatski povijesni muzej, Informacijsko-dokumentacijski odjel, Zagreb
a.filep@hismus.hr

izv. prof. dr. sc. Hrvoje Stančić
Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti,
hstancic@ffzg.hr

1. Uvod

Jelena Hotko, prof., muzejska pedagoginja
Hrvatski povijesni muzej, Edukacijski odjel, Zagreb
j.hotko@hismus.hr

2. Pedagoške aktivnosti u arhivima

Ana Garić, mag. inf. i mag. paed.
Denis Kos, mag. bibl. i mag. paed.
i izv. prof. dr. sc. Hrvoje Stančić
Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti
agaric@ffzg.hr
dkos@ffzg.hr
hstancic@ffzg.hr

U radu se analiziraju aktivnosti studenata arhivistike i bibliotekarstva Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu provedene na završnoj godini diplomskoga studija. Konkretno, analiziraju se postupci planiranja, provođenja i vrednovanja "Radionice o osnovnim metodama zaštite knjižnične građe i arhivskoga gradiva" koju su Klub studenata informacijskih znanosti i Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti s Hrvatskim državnim arhivom organizirali u travnju 2014. godine. Naznačit će se značaj interdisciplinarnoga pristupa zahvaćene problematike, suradnje studenata različitih smjerova te potrebe za takvim aktivnostima za vrijeme studija.

Sudionici radionice imat će priliku samostalno izraditi vlastitu arhivsku kutiju u kontekstu pripreme predposjetne aktivnosti arhivu. U izrađenu arhivsku kutiju sudionici će pohraniti odabrane materijale i na taj način imitirati pripremu učenika za posjet arhivu. Voditelji radionice predstaviti će dodatne primjere u kojima se ovakve aktivnosti mogu primijeniti u radu s učenicima.

3. Kartografska radionica „Čitajmo karte“ (globalno i lokalno)

mr. sc. Mirjana Jurić, viša arhivistica
Hrvatski državni arhiv, Odsjek za novije arhivsko gradivo, Zagreb
mjuric@arhiv.hr

Cilj ovog izlaganja je predstaviti kartografsku radionicu za djecu kojom se promovira kartografska baština Hrvatskog državnog arhiva, uz istovremenu usporedbu starih i novih karata. Radionica prati Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje, odnosno usklađena je s Nastavnim planom i programom za osnovnu školu za predmet prirode i društva od 1. do 4. razreda osnovne škole. Svrha radionice je primjena usvojenog znanja iz svakodnevnog života (svakodnevna geografija) i predmeta prirode i društva, odnosno razvijanje šire kartografske pismenosti potrebne u budućem obrazovanju kroz predmet zemljopisa od 5. razreda osnovne škole. Zbog bogatog sadržaja koje nudi kartografsko gradivo (stare i nove karte i planovi), kartografska radionica je primjenjiva ne samo za djecu, već i za širu javnost jer nudi mogućnost čitanja karata i planova na drugačiji način, korištenjem prilagođenih edukativnih kartica, materijala, radnih listića i upoznavanja kartografske baštine, ali i nudi mogućnost poboljšanja kartografske percepcije i orijentacije uopće. Osim primjene radionice globalno, obrazložilo bi se i načelo od globalnog prema lokalnom koje se primjenjuje u radionici. Izlaganje bi se sastojalo od ukratko gore razloženog teorijskog dijela i praktičnog dijela u kojem bi se prezentirale jedna ili dvije tematske kartografske radionice koje se trenutno nude kao pedagoška aktivnost u Hrvatskom državnom arhivu.

4. Maksimir - lokalno djelovanje za globalno razvijanje svijesti

dr. sc. Biljana Janev Hutinec, stručna voditeljica
i mr. sc. Nika Dolenc, dipl. oec., voditeljica informativnog centra
Javna ustanova „Maksimir“, Zagreb
info@park-maksimir.hr
strucnivoditelj@park-maksimir.hr

Kako je park Maksimir mjesto koje posjećuje veliki broj građana grada Zagreba, cijele Hrvatske, ali i drugih zemalja, on predstavlja idealno mjesto u kojem se, ali i koje može prenijeti poruku o potrebitosti zaštite i valorizacije prirodne i kulturne baštine. Utjecajem lokalne razine mijenja se ona globalna. U parku Maksimir u proteklih osam godina razvija se i provodi izravna i neizravna interpretacija, a u sklopu ovog predavanja obrađena je interpretacija koja se zbiva van samog zaštićenog područja. Ona obuhvaća predavanja i izložbe u knjižnicama, suradnju na izložbama u muzejima, uključivanje u obilježavanja značajnih datuma i događanja van parka, uključivanje u obilježavanje Noći muzeja, osmišljavanje interaktivnog vodiča za pametne telefone, pisanje članaka u popularnim časopisima te izdavanje velikog broja tiskovina koje za svrhu imaju upoznavanje s vrijednom prirodnom i kulturnom baštinom ovog spomenika parkovne arhitekture. U sklopu radionice „Tragovi oko nas“ sudionicima AKM skupa kroz dva programa predstaviti će se suvremen način provođenja edukacije, od kojih jedan u punoj multimediji (kombinacijom teksta, foto, video i audio sadržaja) omogućuje upoznavanje s raznolikom i visokovrijednom kulturnom, povijesnom i prirodnom baštinom koju Park Maksimir njeguje stoljećima.

5. Muzejski portal – iz lokalnog u globalno

Danko Dujmović, prof., znanstveni novak - asistent
Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Odsjek za povijest umjetnosti
ddujmovic@ffri.hr
Petra Braun, prof., Zagreb
p.abramovic@gmail.com

Muzejski portal je on-line katalog svih edukativnih sadržaja i ostalih događanja u hrvatskim muzejima. Cilj je muzejskim posjetiteljima omogućiti brzo, lako i efikasno pretraživanje navedenih sadržaja na jednome mjestu. Iako je ovaj katalog zamišljen primarno za muzejske edukativne sadržaje, on pruža mogućnost uključivanja svih baštinskih ustanova. Namijenjen je prvenstveno nastavnicima i predškolskim odgajateljima s osnovnom idejom čvršćeg povezivanja obrazovnih i baštinskih ustanova. U širem smislu Muzejski je portal namijenjen svim posjetiteljima. Konačni cilj je razviti svijest o ulozi i funkciji baštinskih ustanova te o svim potencijalima koje one predstavljaju kao mogući partneri obrazovnim institucijama, lokalnoj zajednici te društvu u cijelosti. Ovim načinom komuniciranja i predstavljanja programa baštinske ustanove nadržavaju svoje lokalne sredine i postaju dio globalne zajednice. Nakon predstavljanja kataloga uslijedit će radionica na kojoj će se polaznici moći na praktičan način upoznati s mogućnostima koje Muzejski portal pruža.

6. Bez ruma nema šturma!

Mrežno objavljivanje dnevničkih zapisa Stjepana Kolandera „Sa ratišta I.-XX.“ povodom obilježavanja 100-godišnjice od početka Prvog svjetskog rata

Zdenka Šinkić, prof., informatičarka
i Ana Filep, prof., kustosica
Hrvatski povijesni muzej, Informacijsko-dokumentacijski odjel, Zagreb
z.sinkic@hismus.hr
a.filep@hismus.hr

Osim što je svakodnevno bilježio „događaje i doživljaje“ Kolander je sačuvala na stotine ratnih izvještaja i zapovijedi, brojne nacрте bojnih položaja, zemljovide, brošure, fotografije, novine i novinske članke. Sve je to složio u dvadeset tvrdo ukoričenih svezaka/knjiga. Oslikao je ratnu svakodnevicu, sudrugove, pretpostavljene i civile koji su se našli zajedno s njim u strahotama Velikog rata. Zabilježio je na stotine imena hrvatskih domobrana, časnika i njihove sudbine. Opisao svoja psihička stanja i tjeskobe te čežnju za bližnjima, domovinom i rodnim gradom Zagrebom.

Kolanderov ratni dnevnik se objavljuje svakodnevno na mrežnim stranicama (www.bezrumanemasturma.hismus.hr), dio po dio, na način da se prate datumi od prije stotinu godina počevši od dana proglašenja opće mobilizacije (27. srpnja 1914.).

Kolanderov ratni dnevnik „Sa ratišta I. – XX.“ popraćen je digitaliziranim predmetima iz raznih muzejskih zbirki Hrvatskog povijesnog muzeja koji su tematski vezani uz Prvi svjetski rat, a stručno su ih obradili kustosi Hrvatskog povijesnog muzeja. Oni svojim objavljivanjem, isto kao i Kolanderov ratni dnevnik, prateći datume od prije 100 godina, postaju javnosti dostupni svjedoci, ali i 'interpreti' zbivanja za vrijeme Velikog rata.

Radionica se sastoji od teorijskog i praktičnog dijela.

7. Edukativni programi u Hrvatskom povijesnom muzeju – za lokalnu i globalnu zajednicu

Jelena Hotko, prof., muzejska pedagoginja
Hrvatski povijesni muzej, Edukacijski odjel, Zagreb
j.hotko@hismus.hr

Hrvatski povijesni muzej ima bogatu povijest edukativnog rada s posjetiteljima, koji osim stručnih i interaktivnih vodstava po tekućoj izložbi mogu odabrati i uključiti se u jedan od dodatnih edukativnih programa u ponudi, po vlastitom izboru. Osim organiziranja posebnih događanja, povodom obilježavanja povijesnih spomen-dana, značajnih događaja i sl., Muzej u stalnoj ponudi ima 17 raznovrsnih radionica, koje najčešće uključuju likovno izražavanje sudionika uz rješavanje kreativnih zadataka. Broj radionica je svake godine u porastu, a teme su raznolike, uvijek odabrane iz riznice hrvatske i europske prošlosti, a prilagođene su svim kategorijama posjetitelja. To uključuje sve uzraste domaćih i stranih posjetitelja, s obzirom na to da Muzej nudi izvedbu radionica na nekoliko europskih i svjetskih jezika.

U teorijskom dijelu radionice pobliže će se predstaviti izvedba navedenih radionica, dok će se u praktičnom dijelu sudionici moći sami uključiti u odabrane programe radionica uz kreativne zadatke/vježbe – jer će radionice trebati prilagoditi lokalnom i globalnom tržištu. Cilj radionice je potaknuti razmišljanja i pronaći odgovore na postavljena pitanja, od kojih je možda i najvažnije mogu li baštinske ustanove svojim programima „pokrenuti i mijenjati“ (lokalni i globalni) svijet, i kako.